GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNŢIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 107. *Vinerĭ, Sâmbătă 16 (28) Maiu.* **1887.**

Braşovŭ, 15 Maiu 1887.

Cestiunea alegerei unui principe pentru Bulgaria şi crisa ministerială din Francia suntŭ aḑĭ obiectele principale ale discusiunei în pressa européná.

Bulgarii nu mai ajungŭ a avé unŭ principe, de când li s'a dusŭ prinţulŭ Alexandru. Tóte stăruinţele lorŭ de a face sĕ înceteze provisoriulŭ periculosŭ de faţă au rĕmasŭ zadarnice. Şi care este causa?

Causa pentru care Bulgarii nu potŭ face unŭ pasŭ înainte spre consolidarea ţĕrii lorŭ este atitudinea Rusiei. Nu mai încape îndoiélă, că Rusia voiesce sĕ ţină încurcate lucrurile în Bulgaria şi de aceea refusă de a consêmţi la o combinaţiă séu alta, prin care s'ar face finitŭ provisoriului.

Câtŭ pentru Germania, Austro-Ungaria şi Italia se asigură, că aceste trei puterĭ s'au înţelesŭ de a sprijini candidatura orĭ şi cărui principe, care va fi alesŭ de Bulgarĭ şi va dobêndi totodată aprobarea Pórtei şi a Rusiei. Francia stă la o parte gata fiindŭ a sprijini pe Rusia în demersurile ei, ér Anglia sprijinesce pe faţă nisuinţele regimului actualŭ din Sofia.

Turcia din parte-i face mereu încercărĭ de a înainta soluţiunea cestiunei bulgare, dér aceste încercărĭ remânŭ de ordinarŭ fără resultatŭ, deórece Rusia prin refusulŭ ei de a luá parte la acéstă soluţiune paraliséză tóte planurile guvernului turcescŭ.

Toţĭ din tóte părţile aştéptă sĕ védă ce ḑice Rusia şi carĭ suntŭ dorinţele ei în privinţa candidatului la tronulŭ Bulgariei, dér Rusia tace şi păstréză despre tóte intenţiunile ei presente şi viitóre celŭ mai mare secretŭ, par' că ar voi cu deadinsulŭ sĕ împiedece séu sĕ amâne soluţiunea cestiunei bulgărescĭ.

Astfelŭ se esplică trăgănarea alegerei de principe pentru Bulgaria, cu toţĭ paşii întreprinşĭ din partea regenţii bulgare şi a guvernului Sultanului. S'a vorbitŭ în ḑilele aceste de dorinţa ce ar avé-o prinţulŭ Vogoride, nepotulŭ lui Alecopaşa, sĕ ajungă Domnŭ alŭ Bulgarilorŭ şi de audienţa ce a avut'o la Ţarulŭ în acéstă afacere, dér Rusia se ţine şi faţă cu acestŭ candidatŭ în cea mai mare reservă şi nu dă nicĭ unŭ semnŭ alŭ voinţei ei.

Mai însemnată decâtŭ cestiunea alegerei prinţului bulgarŭ este însĕ pentru momentŭ crisa ministerială din Francia.

Formarea noului cabinetŭ francesŭ întêmpină marĭ dificultăţĭ din causa neînţelegerilorŭ între multele partide republicane ale camerei şi din causa presiunilorŭ situaţiunei politice esterne. Preşedintele Grèvy s'a adresatŭ mai întâiu la Freycinet, unulŭ din cei mai distinşĭ şi capabilĭ bărbaţĭ de statŭ ai Franciei, rugându'lŭ sĕ compună noulŭ ministeriu. Freycinet a şi primitŭ misiunea, dér n'a isbutitŭ a forma unŭ cabinetŭ şi a repăşitŭ. După aceea s'a adresatŭ Grévy la preşedintele camerei Floquet. Dér nicĭ acestuia nu i-a succesŭ a compune cabinetulŭ sĕu, cum se ḑicea, „ministeriulŭ de împăcare“.

Floquet, se ḑice, a întêmpinatŭ mare oposiţiune din partea şefilorŭ partidei drepte, oportuniste şi a centrului stângŭ din simpla causă, că nu este persónă agreată de Ţarulŭ Rusiei. „Avemŭ în lume unŭ singurŭ aliatŭ şi şi pe acela sĕ lŭ supĕrămŭ?“ esclamă unulŭ din organele dreptei.

Acésta împrejurare este caracteristică pentru actuala situaţiune în Francia şi totŭ atâtŭ de caracteristică e lansarea cestiunei, că óre sĕ între generalulŭ Boulanger, ca ministru de rĕsboiu, şi în noulŭ ministeriu orĭ nu?

Generalulŭ Boulanger este éraşĭ fórte rĕu vĕḑutŭ la Berlinŭ şi oportuniştii din camera francesă, carĭ dispunŭ de vre-o 140 de voturĭ, stăruiescŭ multŭ ca sĕ nu mai fiă chiămatŭ la ministeriu Boulanger. Cea mare parte a deputaţilorŭ suntŭ însĕ pentru întrarea în cabinetŭ a fostului ministru de rĕsboiu, deórece credŭ că numai dênsulŭ este chiămatŭ a duce la finitŭ reformele începute in armată şi fiindŭ că sciu că Boulanger este fórte bine vĕḑutŭ la Petersburgŭ.

Intr'o convorbire c'unŭ redactorŭ alŭ ḑiarului „Voltaire“ generalulŭ Boulanger s'a încercatŭ a se apĕra în contra învinuirilorŭ ce i s'a făcutŭ.

„Ţéra a durmitŭ, ḑise elŭ, 15 anĭ şi eu am deşteptat'o făcêndŭ sĕ se renască în armată spiritulŭ militarŭ. De aceea ţéra are în mine încredere. Ce sunt eu de vină décă se amestecă politica în administraţiunea mea şi unii mĕ credŭ absolutŭ necesarŭ pentru continuarea acestei opere, ér alţii mĕ consideră ca omŭ periculosŭ păcii? Rĕsboiulŭ nu-lŭ dorescŭ şi nu-lŭ dorimŭ, dér suntemŭ gata a ne bate décă amŭ fi atacaţĭ.“

După tóte aceste este clarŭ, că soluţiunea crisei ministeriale francese nu póte rĕmâné făr' de efectŭ asupra situaţiunei generale politice.

Mişcarea electorală.

Agitaţiunile pentru alegerĭ au începutŭ cu tótă seriositatea. Guvernamentalii şi oposiţionalii ungurĭ promitŭ alegĕtorilorŭ marea cu sarea. Cei dintêiu aducŭ osanale guvernului, cei de alŭ doilea îlŭ condamnă. Resultatulŭ are sĕ fiă bătăi şi spargerĭ de capete la alegerĭ.

Din aceste agitaţiunĭ vomŭ face cunoscutŭ publicului românŭ numai momentele mai însemnate.

In *Buda vechiă* oposiţionalii au ţinutŭ la 22 Maiu adunare. David Csilleri propuse în unguresce alegĕtorilorŭ sĕ alégă unŭ deputatŭ harnicŭ, care sĕ facă sĕ nu mai domnéscă în acelŭ cercŭ *miseria* şi *clica*. Şi fiind că Budapesta e „néoşe maghiară“, Dr. Horn găsì cu cale sĕ esplice în nemţesce, că ce a ḑisŭ Csileri. Candidatulŭ Eötvös arată cum la alegerĭ rĕsarŭ ómenii guvernului ca ciupercile, îi scóte la ivélă promisiunile şi duzinele de bande de lăutarĭ.

De altă parte şi guvernamentalii au ţinutŭ adunare. Alexandru Orszagh, deputatŭ, ḑise că e pentru statŭ independentŭ ungurescŭ pe basa „ideii de statŭ maghiarŭ“. Orĭcâtŭ de cultă şi bogată ar fi acéstă ţéră — ḑise elŭ — décă nu va fi *maghiară*, s'a sfêrşitŭ cu totŭ constituţionalismulŭ şi totulŭ e perdutŭ. Urmară apoi laude la adresa guvernului.

Intr'altŭ cercŭ alŭ *Budapeştei* într'o adunare a oposiţionalilorŭ vorbì candidatulŭ Pazmandi: „N'avemŭ o Curte deosebită, nicĭ diplomaţiă a nóstră şi comunicămŭ cu Europa prin Viena; Cetinge şi Belgradŭ suntŭ în Europa mai cunoscute decâtŭ Budapeşta. Tisza ne-a aliatŭ cu o aită naţiune ca sĕ nimicimŭ pe singurulŭ nostru amicŭ, pe Turcia. Administraţia e rea, organele subalterne facŭ ce le place, Unŭ omŭ a plătitŭ pedépsă 634 fl. 24 cr., fiindcă s'a găsitŭ unŭ epure la elŭ“. Oratorulŭ e radicalŭ şi aderentŭ alŭ democraţiei francese, e pentru introducerea votului secretŭ.

In *Oradea-mare* guvernamentalii au oferitŭ d-lui Tisza candidatura. cu osanale şi fanfare, de aceea d. Tisza lĭ-a datŭ o masă — dér nu la toţĭ ci numai deputaţiunei, — la care s'au ţinutŭ şi toaste. D-na Tisza a făcutŭ onorurile casei. In comitetulŭ electoralŭ de peste 160 membri nu e mai nicĭ unŭ Ungurŭ, ci vr'o 150 Jidovĭ, restulŭ alte neamurĭ cu nume maghiarisate orĭ nemaghiarisate şi următorii Românĭ, alŭ cărorŭ nume sună pe unguresce aşa: Duma Laurán, Marozsán, Beles, Nestor, Netyő, Pojnár, Pántya, Román, Rezei, Rednic, Vela.

Cerculŭ electoralŭ *Banatŭ-Comloşŭ* a candidatŭ pe secretarulŭ de statŭ Wekerle. In deputaţiune — ne spunŭ foile unguresci — suntŭ pe lângă Ungurĭ şi Germanĭ, Sêrbĭ şi Românĭ. Lui Wekerle i s'a vorbitŭ în unguresce şi nemţesce.

In *Biserica albă* e candidatŭ de partida naţionalistă sêrbéscă Dr. Michail Polit.

Cojocna a fostŭ surprinsă, pentru prima dată, de visita fişpanului şi lĭ-a pusŭ alegĕtorilorŭ la inimă, sĕ alégă candidatŭ tiszaistŭ, décă voiescŭ sĕ se facă vrednicĭ de încrederea şi bunăvoinţa cercului centralŭ alŭ comitatului, lĭ-a promisŭ că statulŭ se va îngriji pe viitorŭ mai bine de scóla de statŭ de acolo.

In *Cluşiu* guvernamentalii, mai toţĭ funcţionarĭ, au ţinutŭ adunare şi adv. Bokros lĭ-a spusŭ, că numai partida »liberală“ e în stare sĕ realiseze problemele statului, şi că Tisza „va scóte naţiunea din deficite.“

Şi acum, ca sĕ le arătămŭ acelorŭ Românĭ, carĭ îşĭ dau votulŭ Ungurilorŭ, cum îi taxéză chiar aceştia, le reproducemŭ din organulŭ tiszaistŭ „Nemzet“ următórele rêndurĭ, pe care bine sĕ şi le însemne:

„Cea mai miserabilă corupere e aceea, când se face de mai nainte têrguială, când se pune preţŭ pe consciinţă şi se face têrgŭ ca asupra recoltei orĭ a lânei oilorŭ Ruşine pentru asemenea speculanţĭ de mandate, dér *mai ruşine pentru alegĕtorĭ*, carĭ se privescŭ pe sine însuşĭ ca *marfă de vênḑare*, carĭ n'au convingerĭ, carĭ in tocmai ca mărfurile din prăvăliă suntŭ obiecte de vênḑare. Ce potŭ sĕ aştepte asemenea alegĕtorĭ? Din partea opiniunei publice numai dispreţŭ, dispreţŭ chiar şi din partea acelora, carĭ i-au cumpĕratŭ.»

In cerculŭ românescŭ *Iosaşĭ* în comit. Aradului nu mai candidéză părintele Gurbanŭ, ci Românulŭ guvernamentalŭ G. Konstantiny, care a mai fostŭ deputatŭ alŭ Iosaşilorŭ. In comitetulŭ electoralŭ alŭ acestui candidatŭ suntŭ Jidovĭ, Ungurĭ şi Românĭ, alŭ cărorŭ nume sună pe unguresce astfelŭ: Kolozsa (Coloja), Gyermán (Germanŭ,) Koczoj (Coţoiu), Kernacz Onyika (Cărnaţŭ Onică), Zsurkucza (Jurcuţă), Zsolgya (Joldea), protop. Groza Ianos, Birta Péter, Popescu Izidor, Rob Miklos, Fehér Leontin, aceştĭ trei din urmă funcţionarĭ.

In *Bistriţa şi Sighişóra* suntŭ câte doi candidaţĭ sasĭ, câte unulŭ guvernamentalŭ şi câte unulŭ din partidulŭ poporalŭ săsescŭ.

Afacerea cu „protestulŭ“ din Recaşŭ.

In Nr. 93 alŭ fóiei nóstre, precum îşĭ vorŭ fi aducêndŭ aminte cetitorii noştri, amŭ datŭ după o fóiă unguréscă scirea, că alegĕtorii din cerculŭ Recaşului arŭ fi protestatŭ în contra participării la conferinţa din Sibiiu, accentuândŭ că ei arŭ sta pe basa programei rĕposatului „Viitorŭ“, şi amŭ adausŭ, că aşteptămŭ sĕ dea „Luminătorulŭ“ lămurirĭ cu privire la acestŭ pretinsŭ protestŭ. Étă acum ce lămurirĭ dă numita fóiă, Nr. 36 dela 9 (21) Maiu a. c:

Causa cu *protestulŭ* trimisŭ conferinţei din Sibiiu s'a petrecutŭ în acestŭ modŭ:

In 7 Maiu, când, se ḑice, s'arŭ fi ţinutŭ în Recaşŭ conferinţa „alegĕtorilorŭ românĭ ce aderéză la programa din Budapesta“, care însĕ astăḑĭ e sdrénţă — *n'a fostŭ nicĭ o conferinţă* electorală în Recaşŭ. Nimenĭ n'a fostŭ invitatŭ, nimenĭ n'a luatŭ parte, nimenĭ n'a cetitŭ convocare pentru acea *conferinţă!* Va sĕ ḑică, este neadevĕrŭ că în 7 Maiu, când s'a telegrafatŭ conferinţei din Sibiiu, ar fi fostŭ în Recaşŭ orĭ ce felŭ de conferinţă de alegĕtorĭ, şi prin urmare unŭ neadevĕrŭ chiarŭ criminalŭ este cutezata afirmare, că cineva ar fi protestatŭ din Recaşŭ.

Ce s'a petrecutŭ însĕ în ḑiua de 7 Maiu în Recaşŭ?

Adevĕratŭ e că în ḑiua de 7 Maiu s'a ţinutŭ în Recaşiu unŭ *concertŭ pentru „Kultur-egylet“* şi acestŭ concertŭ a fostŭ aranjatŭ şi cercetatŭ şi de câţĭ-va Românĭ, despre ce s'a cetitŭ şi raportatŭ şi în organulŭ guvernamentalŭ de aicĭ „Délmagyarországi lapok“. Numele arangiatorilorŭ şi participanţilorŭ românĭ nu-lŭ spu, nemŭ — de ruşine şi de scârbă. Este decĭ probabilŭ, că la acestŭ concertŭ se vorŭ fi conţelesŭ „matadorii“ presenţĭ, ca sĕ protesteze şi sĕ telegrafieze la Sibiiu.
Mai departe étă ce ni se raportéză verbalŭ, referitorŭ la numitulŭ protestŭ şi ni-se descoperŭ ca *„date positive şi de totŭ esacte, pănă la minuţiositate:“*

Adecă îndată după conferinţa naţională din Timişóra, vice-comitele a depeşatŭ d-lui C. Tisza, atragêndu-i deosebita atenţiune la împrejurarea că: „şi cerculŭ Recaşiu este representatŭ în conferinţa naţională“. C.

Tisza numai decâtŭ a chiămatŭ la sine pe „ilustritatea sa“ d-lŭ Dr. Gall şi l'a interpelatŭ în causă: „hát hogy van...... barátom“. — „Ilustritatea sa“ a plecatŭ de la Tisza d'adreptulŭ la gara căilorŭ ferate, şi d'aci în cerculŭ sĕu Recaşiu. Ce va fi făcutŭ, ce va fi vorbitŭ cu d-lŭ pretore şi cu marele sĕu partisantŭ, între patru ochĭ, — nu se scie; dér resultatele acestei grandióse consultărĭ se manifestéză prin următórele fapte complinite şi documentate:

Étă vorbéscă aceste două epistole adresate nouĕ, pe carĭ noi aicĭ le citămŭ fără subscrierĭ, ca sĕ cruţămŭ pe sĕrmanele victime de ulteriorĭ persecuţiunĭ, ér în originalŭ le vomŭ transpune onoratului comitetŭ centralŭ din Sibiu. Şi adecă unŭ domnŭ ne scrie:

„Pré stimate domnule advocatŭ şi redactorŭ! Er avusei onóre cu d-lŭ pretore cercualŭ din Recaşiu, C. Lázár, care, după ce şi-a permisŭ a-mĭ întreba elevii mai vĕrtosŭ din „Istoria patriei“ şi din limba ungară (maghiară. Red.), m'a chematŭ la o parte, în chilia mea, cu cuvintele: »am se vorbescŭ ceva cu D-ta.« „— Poftiţĭ, Spectabile, vĕ stau la disposiţiune, rĕspunseiu eu. În odaiă mi-a fostŭ prima întrebare: D-ta şi popa aţĭ fost la conferinţă în Timişóraĭ, şi aţĭ cerutŭ, frumoşĭ ómenĭ, sĕ-mĭ represinte şi cerculŭ meu la Sibiiu. Veḑĭ, asta ar trebui sĕ ţĭ-o îndrepţĭ, şi sĕ te decsiarĭ acŭ în scrisŭ, că consimţĭ cu principiile d-lui Gall. De altcum, mĭ-a ḑisŭ d-lŭ pretore, voiŭ vorbi încă şi cu popa. Spune-mĭ însĕ, cum ai îndrăsnitŭ sĕ mergĭ la astfelŭ de conferinţă?“ — „Spectabile! Ca învĕţătorŭ nu vĕ potŭ da nicĭ unŭ rĕspunsŭ positivŭ, căcĭ — o sciu bine — potŭ sĕ am vorbe şi neplăcerĭ cu domnii. Ca omŭ privatŭ însĕ, vĭ-o mărturisescŭ, am mersŭ sĕ cautŭ pe voitorii noştri de bine, căcĭ, ḑeu, aşĭ sta nemâncatŭ la vorbele d-lui Rotariu, care nicĭ elŭ n'a cerutŭ alta pentru Românĭ, de-câtŭ bunătăţĭ adevĕratŭ constituţionale şi dreptate. Vĕ dechiarŭ, totŭ ca omŭ privatŭ, am ḑisŭ mai încolo: stimezŭ multŭ persóna d-lui Gall, însĕ — décă am fost la conferinţa naţională, una n'o potŭ face: sĕ fiu trădătorŭ“. Am scrisŭ astea pré stimatŭ D-niei Vóstre, domnule redactorŭ etc. etc.“— — —

Altă epistolă, adresată nouĕ:

„Stimate d-le redactorŭ! „În datulŭ de 26 Aprilie v. (8 Maiu n. Red.) a fostŭ la mine unŭ individŭ (Pretorele, după inf. nóstră. Red.) după ḑisa lui, cu unŭ protocolŭ, dér a fostŭ protestŭ contra conferinţei din Timişióra, şi mĕ întrĕbă îndată: cu cine ţinĭ, cu Gall séu cu Apponyi? — pe acestŭ din urmă eu nu-lŭ cunoscŭ. Eu, la auḑulŭ numelui celui din urmă, respundŭ cu Gall, cugetândŭ: mai bine cu Gall, décă nu-i altulŭ, decâtŭ cu Ungurulŭ acela. Respectivulŭ, la rĕspunsulŭ datŭ de mine, ḑice îndată: subscrie protocolulŭ, că ţinĭ cu Gall. — Chiar pe timpulŭ acela a sositŭ óspele meu, când nicĭ întunericŭ tare, nicĭ lumină nu era de aprinsŭ — dér până am cerutŭ eu dela preotésa lumina, respectivulŭ îmĭ dă sĕ subscriu protestulŭ la întunerecŭ. L'am subscrisŭ eu şi uica (unchiulŭ) meu .... învĕţătorŭ. Uica meu, după subscriere, se duce în cancelaria mea, unde preotésa a fostŭ chematŭ pe cassarulŭ com. ca sĕ-lŭ subscrie şi elŭ, şi cetesce subscrierile şi protestulŭ. Atuncĭ a vĕḑut ce amŭ făcutŭ noi. Dér a fostŭ târḑiu.

Protestulŭ încă în séra aceea s'a spedatŭ, şi noi am rĕmasŭ mâhniţĭ după îndepărtarea óspelui, uimindune de celaina făcută cu noi! — La conferinţa din Timişóra scriitorulŭ plecase (dér a întârḑiatŭ. Red.) dér noi suntemŭ fidelĭ programei naţionale. La ajutorulŭ nostru în orice timpŭ poţĭ conta, noi cu trupŭ cu sufletŭ suntemŭ pentru D-ta, în .... (comuna resp. Red.) întrégă. „Una vĕ rogŭ.... (sĕ nu i se publice numele Red.) alt-cum eu 'sŭ independentŭ, cu forţa nu mĕ póte nimenĭ face sĕ votezŭ pentru unŭ candidatŭ carele nu convine intereselorŭ poporului. Pânâ la revedere pe câmpulŭ luptei“ etc. etc. —

Étă dér, cum stă causa cu protestulŭ. Este evidentŭ şi motivatŭ cumcă s'a comisŭ o formală crimă, o înşelăciune spre a stórce autorisare de protestŭ, dér conferinţă de alegĕtorĭ n'a fostŭ, n'a protestatŭ. —

SCIRILE ḐILEI.

La finele lui Iuniu — spunŭ foile ungurescĭ — va sosi în *Cluşiu* archiducele *Albrecht*, unde va petrece câteva ḑile, ca sĕ inspecteze trupele din garnisóna de acolo.

—x—

Unŭ călĕtorŭ dela *Blaşiu* ne comunică următórele: „Escelenţa Sa Metropolitulŭ Vancea a luatŭ cele mai energice mĕsurĭ pentru îmbunĕtăţirea sorţii tinerilorŭ teologĭ internaţĭ în seminarŭ; s'a pusŭ în atingere imediată cu teologii, dela carĭ îşĭ primesce informaţiunile, le ascultă tóte plângerile şi numai decâtŭ ia mĕsurile de lipsă pentru încunjurarea neajunsurilorŭ. Tinerii suntŭ fórte îndestuliţĭ şi prin acésta şi puţinele inconveniente de până acum au începutŭ a înceta cu desĕvîrşire. — În 1 Maiu au fostŭ chirotoniţĭ d-nii: Iónŭ Peteanu, Iónŭ Petranŭ, Alesandru Bighianŭ şi Ioanŭ Burzu.“

—x—

Ministrulŭ ungurescŭ de comunicaţiune în înţelegere cu celŭ de interne a ordonatŭ, ca căile ferate sĕ dea bilete de drumŭ directŭ la America numai acelorŭ persóne, carĭ au paşapórte în tótă regula. Cu acésta crede ministrulŭ că „va mai împuţina“ emigrarea.

—x—

Ministrulŭ ungurescŭ de comunicaţiune dase în anulŭ trecutŭ o ordinaţiune maghiarisatóre, care stabilea 1 Septemvre n. c. ca ultimŭ terminŭ de a-şĭ însuşi limba unguréscă acei funcţionarĭ ai căilorŭ ferate, carĭ la trecerea acestora în mânile statului au fostŭ ţinuţĭ în serviciu. Ministrulŭ amintesce acum din nou acea ordinaţiune cu observarea, că terminulŭ nu se va mai prelungi.

—x—

Comandantulŭ de corpŭ br. *Schönfeld* se află în *Braşovŭ*, unde a venitŭ sĕ inspecteze garnisóna de aci.

—x—

Mâne, Sâmbătă, va avé locŭ petrecerea *tragerei la ţintă* a *oficerilorŭ garnisónei de aici* în casa de dare la semnŭ (Schützenhaus) sub Têmpa. Petrecerea se va începe la órele 4½ după améḑĭ.

—x—

Ministrulŭ ungurescŭ de agricultură, industrie şi comerţŭ a concesŭ, ca în comuna *Caţa* din comit. Têrnavei-marĭ sĕ se ţină *têrgŭ de ţêră* în totŭ anulŭ la 7 Maiu şi 16 Septemvre n. În comuna *Cristurŭ* a concesŭ acelaşĭ ministru sĕ se ţină *têrgŭ suplimentarŭ* la 31 Maiu n. c. în loculŭ têrgului de ţêră ce avea sĕ se ţină la 9 Maiu n.

—x—

În comuna *Ernia* de lângă Têrgu-Mureşului o ţĕrancă a născutŭ trei copii gemenĭ.

—x—

La 1 Iulie va apăré în *Parisŭ* la Felix Alcan o nouă revistă medicală intitulată: „*Archives Roumaines de Medicine et de Chirurgie*“, dirigées par *Georges Assaky.* Arhivele române vorŭ apăré de şése orĭ pe anŭ în fascicule de 80 paginĭ. Ele vorŭ avea de scopŭ sĕ ţină publiculŭ învĕţatŭ în curentulŭ lucrărilorŭ profesorilorŭ şi medicilorŭ din România. Printre colaboratorii acestei reviste vorŭ fi între alţii şi d-nii profesorĭ d-rĭ Felix, Manolescu, Istrati şi dr. Buicliu

—x—

La 23 Maiu n. a fostŭ prinsŭ în curtea palatului imperialŭ din Viena *unŭ nebunŭ*, care îmbrăcatŭ în costumŭ fantasticŭ venise în reşedinţa împĕrătéscă ca sĕ 'şĭ validiteze *pretenţiunile sale asupra tronului ungurescŭ.* Acestŭ „pretendentŭ“ e unŭ ţĕsĕtorŭ din Frankstadt în Moravia, anume Pospiech. De acolo a venitŭ până la Viena pe josŭ. Impodobitŭ cu însemnele corónei, cu corónă, cu sabiă şi cu sceptru, tóte făcute de elŭ din hârtiă grósă şi din lemnŭ, cu ordine de cotillon, se duse la palatŭ, ér de aci ajunse directŭ — la clinica psichiatrică.

—x—

În comuna *Vulcanŭ* din comit. Huniădóra nisce hoţĭ mascaţĭ au călcatŭ pe bogatulŭ locuitorŭ Ionŭ Bruzanŭ şi i-au furatŭ 300 fl. Hoţii l'au torturatŭ atâtŭ pe elŭ câtŭ şi pe mama lui cu unŭ vătrarŭ înroşitŭ în focŭ până ce li-a spusŭ unde suntŭ banii.

—x—

Poliţia din Cluşiu a condamnatŭ pe unŭ proprietarŭ de birjĭ, care a fostŭ desŭ pedepsitŭ pentru beţiă, sĕ nu mai aibă dreptulŭ a duce călĕtorĭ timpŭ de ḑece anĭ. În acestŭ timpŭ numai servitorulŭ condamnatului sĕ se suie pe capră pentru ducerea călĕtorilorŭ. Magistratulŭ a aprobatŭ sentinţa.

Inundărĭ.

Ni se scrie de lângă Cluşiu, cu data 25 Maiu, că în urma ploilorŭ din 20, 21 şi 22 Maiu, *Someşulŭ* a esundatŭ. Două din trei părţĭ ale hotarului ţinĕtorŭ de comuna românéscă *Juculŭ nobilŭ* suntŭ inundate de apă. Tóte sĕmĕnăturile, atâtŭ cele de tómnă câtŭ şi cele de primăvéră suntŭ îmolite. Apa curge prin comună ca şi Someşulŭ; s'au dĕrimatŭ până acuma trei case şi D-ḑeu scie căte pagube vorŭ fi mai avutŭ bieţii ómenĭ. Astăḑĭ potŭ sĕ vină esecutorii, căcĭ din acéstă comună nu vorŭ mai avé ce lua, cum au luatŭ anulŭ trecutŭ.

De asemenea *Sebeşulŭ şi Berinulŭ* s'au revĕrsatŭ pe întregŭ şesulŭ pricinuindŭ pagube marĭ. Podurĭ şi punţĭ au fostŭ duse de apă. *Sĕcaşulŭ* a inundatŭ fênaţele şi sĕmĕnăturile. În *Orĕştiă* locuitorii au căutatŭ scăpare pe coperişele caselorŭ. Casarmele suntŭ isolate de oraşŭ prin apă. Comunicaţia pe calea ferată între Orăştia şi Deva e întreruptă. Multe comune dimprejurulŭ Orĕştiei suntŭ inundate. Partea de josŭ a *Devei* e asemenea inundată.

În *Şagŭ*, comit. Timişórei, apa a ruptŭ o parte din cimitirulŭ românŭ, ducêndŭ mai multe sicriurĭ. *Coşteiulŭ* e ameninţatŭ de apa Begei. Între *Paraţŭ şi Celeza* e o mare câtŭ veḑĭ cu ochii. *Petrumanulŭ* e sub apă, *Macedonia* a suferitŭ multŭ, *Celeza* e nimicită cu totulŭ. La *Hancia*, rupêndu-se canalulŭ teresianŭ, au fostŭ inundate 1000 de jugĕre, *Unipulŭ* e în apă, *Uifalăŭ şi Uilaca* suntŭ ameninţate. *Mureşulŭ* a inundatŭ o parte din *Lipova.*

Impregiurimea *Mirislĕului* nu numai pagube din causa apelorŭ a suferitŭ, ci tóte fructele şi strugurii suntŭ nimiciţĭ de grindina ce a căḑutŭ în mărimea oului de porumbŭ.

Teuşŭ, 24 Maiu 1887.

Onor. Domnule Redactorŭ!

Vĕḑêndŭ că din tóte părţile se publică prin ḑiare tristele evenimente produse de catastrofa revĕrsărei rîurilorŭ, cugetamŭ că se va afla careva, care sĕ descrie pe largŭ şi nefericirea ce a căşunat'o revĕrsarea valei aşa numită a Joagiului, — care isvoresce în nordulŭ comunei Buciumŭ, curge pe la Mogoşiu, Remeţiu, Joagiu, Stremţŭ şi Teuşŭ, unde se şi varsă în Mureşŭ; neaflându însĕ până acum nimicŭ însemnatŭ, îmĭ permitŭ a Vĕ relata, că acéstă vale a făcutŭ, ca şi altele multe, fórte marĭ stricăciunĭ.

În Joagiu a dărîmatŭ case, morĭ şi edificii economice inundândŭ şi devastândŭ totŭ ce-i sta în cale. — Chiar aşa în comuna Stremţŭ, mai nimicindŭ şi podulŭ celŭ nou făcutŭ de curêndŭ de cătră comitatŭ cu vre-o câte-va mii.

În Teuşiu a năvălitŭ acéstă vale cu o furiă neesplicabilă şi ne mai pomenită, a distrusŭ gaturĭ de morĭ făcute cu mii de florinĭ — a nimicitŭ o parte din drumulŭ ţĕrii — a dărîmatŭ mai multe case şi edificiurĭ economice, inundândŭ şi nimicindŭ ½ parte a comunei şi a otarului Teuşŭ, nimicindŭ grădinĭ şi sĕmĕnăturile totalŭ; dauna căşunată de acéstă vale este nedescriptibilă, a măturatŭ sălcĭ, plopĭ şi pomĭ de 30—40 anĭ ca şi când nu ar fi fostŭ pe acelŭ locŭ. — Mie mĭ a nimicitŭ o grădină, care este cea mai mare din câte grădinĭ suntŭ în Teuşiu pre lângă acéstă vale — arangiată fórte frumosŭ, plină de legumĭ, pomĭ şi oltoi tinerĭ, mĭ-a nimicitŭ preste 8 jughĕre arate şi sĕmĕnate cu cucuruḑŭ şi altele. La multe case intra apa pe uşe şi eşia pe ferestri afară. Părinţii îşĭ rădicau copilaşii din apă ca desperaţĭ suindu'i prin podurĭ, vitele le-au scosŭ la ogóră, ómenii părăsindu-şĭ casele s'au mutatŭ la alţii, unde au căpĕtatŭ adăpostŭ. Tristeţea şi desperarea este mare. Şesulŭ celŭ frumosŭ spre ostulŭ comunei nóstre este totŭ inundatŭ, nu se vedea în 21 şi 22 Maiu alta decâtŭ totŭ o apă din drumulŭ ţĕrii până în Mureşŭ, care încă a eşitŭ.

Speranţa nĭ o punem însĕ în atot-puternicul D-ḑeu, care ferindu-ne de grindină şi alte calamităţĭ, pentru acelea realităţĭ şi producte rĕmase neinecate, singurŭ ne va putea mângâia, dându-ne róde binecuvêntate în productele rĕmase şi atuncĭ dóră totuşĭ nu amŭ fi siliţĭ a recurge şi apela la ajutóre publice.

O faptă demnă de înregistratŭ am sĕ mai aducŭ on. publicŭ la cunoscinţă.

În urma apelelorŭ publicate în ḑiare referitóre la atâtea incendiurĭ, în 8 a. l. c. înaintea St. Bisericĭ am făcutŭ poporului adunatŭ cunoscute durerósele întêmplărĭ cu atâtea comune şi oraşe nimicite prin incendiu — li-amŭ făcutŭ cunoscutŭ ce datorinţă avemŭ cei neatinşĭ de acéstă nefericire faţă cu deaprópele căḑutŭ în nefericire. Am apelatŭ la mame, muierĭ, tinerĭ şi bĕtrânĭ sĕ contribue care cu ce va puté baremĭ pentru comuna cea mai apropiată de noi Ciugudŭ, nimicită mai de totŭ prin flacărĭ în 1 Maiu a. c.

Poporenii cu lacrĕmĭ în ochĭ depărtându-se dela Sf.-Biserică au promisŭ că vorŭ contribui. Multŭ nu am întârḑiatŭ, şi venindŭ acasă am făcutŭ 4 liste în patru părţĭ ale comunei, prin carĭ liste:

1. D-nii Stefanŭ Bretoiu cu Ioanŭ Roşiu au colectatŭ 5 Hl. cucuruḑŭ, 2 fl. 82 cr. 40 bucăţĭ vestminte bărbătescĭ şi femescĭ. 2. D-nii Vasiliu Raţŭ cu Iacobŭ Popa au adunatŭ 7 Hl. bucate, 92 cr. 67 bucăţĭ vestminte. 3. D-nii Iomalyan cu Jacobŭ Lucaciu au colectatŭ 3 Hl. şi 94 litre cucuruḑŭ, 15 l. mazĕre, 2 fl. 90 cr., 28 bucăţĭ vestminte. 4. D-nii Ioanŭ Boca cu Gregoriu Foştocŭ au colectatŭ 2 Hl. 24 litri cucuruḑŭ, 21 cr., 5 bucăţĭ vestminte. Suma totală 18 Hl. 53 l., 6 fl. 84 cr. 140 bucăţĭ vestminte.

Aceste ofrande adunate pentru incendiaţii din Ciugudŭ — în 15 a. l. c. punêndu-se pe trei căruţe ale marinimoşilorŭ cetăţenĭ din Teuşiu şi ducêndu-se 4 ómenĭ fruntaşĭ le-au acviratŭ la loculŭ destinatŭ şi le-au predatŭ spre a se împărţi între nefericiţii Ciugudenĭ. Dela antistia comunală locală au obţinutŭ următorulŭ *Reversŭ*:

Reversŭ,

Prin care antistia comunală subscrisă recunósce, cum că a primitŭ din partea locuitorilorŭ din comuna Teuşŭ: 87½ feldere de cucuruḑŭ, 1 felderă de grâu curatŭ, 4 feldere de făină de cucuruḑŭ, ¾ feldere de mazĕre, 140 bucăţĭ vestminte bărbătescĭ şi femeescĭ, şi în urmă 6 fl. 84 cr. v. a. banĭ gata, vecturate în nefericita nóstră comună Ciugudiu.

Esprimêndu'şĭ totŭ odată în numele nefericiţilorŭ din Ciugudiu mulţămita adêncă pentru mărinimositatea bine făcĕtóre a locuitorilorŭ creştinĭ din comuna Teiuşiu.

Antistia comunală.

Ciugudiu, 15 Maiu 1887.

În absenţa d-lui notarŭ *Petru Stanciu*, jude.
Radu, adj. not. L. S.

Spre încheiare nu potŭ a nu aduce şi pre acéstă cale mulţămita mea, în genere tuturorŭ bravilorŭ cetăţenĭ din Teuşŭ, carĭ deşi mai storşĭ prin edificarea unei mĕreţe scóle de fete, totuşĭ la unŭ cuvêntŭ s'au grăbitŭ şi de astădată a alerga cu dinarulŭ, spre alinarea multorŭ suflete desbrăcate flămânde şi fără nicĭ unŭ adăpostŭ.

În specialŭ aducŭ mulţămită domnilorŭ colectanţĭ, carĭ nimicŭ nu au intrelăsatŭ punêndu-şĭ tótă ostenéla spre ajungerea acestui mĕreţŭ şi binefăcĕtorŭ scopŭ.

Asigurându-vĕ, on. D-le Redactorŭ de deosebitulŭ meu respectŭ

sunt cu distinsă stimă
Stef. Crişanŭ.

Cluşiu, 8 Maiu 1887.

Numai cartea ne póte pre noi Românii mântui.

De câte orĭ nu auḑimŭ insulte dela compatrioţii noştri maghiarĭ, că suntemŭ unŭ poporŭ, ce fugimŭ de

carte şi urîmŭ cultura, vrêndŭ ei prin acésta sĕ ne descopere lumei, ca pe nisce ómenî nevrednicî şi fără aplicărî bune şi frumóse. Acésta trebue sĕ ne amărască şi sĕ ne indigneze cu atâtŭ mai vêrtosŭ, căcî vedemŭ că chiar cei ce ne stropescŭ cu tină suntŭ totodată cei ce ne punŭ nenumĕrate pedecî în calea desvoltărei nóstre naţionale. Dér noi, Românii, orî-ce arŭ face duşmanii, totŭ ne vomŭ desvolta, totŭ vomŭ învĕţa, şi vomŭ învĕţa românesce, căcî Românî suntemŭ şi e dulce limba ce o vorbimŭ, ca sórele sub care trăimŭ şi murimŭ.

Ungurii nu ne cunoscŭ, nu ne cunoscŭ limba, nu trecutulŭ, nu nimicŭ. Şi apoi celŭ ce ne batjocoresce e ocrotitŭ de statŭ, iubitŭ de mai marî şi admiratŭ de ignoranţî. Cui i s'a datŭ ocasiune sĕ vorbéscă în deosebî cu tinerimea maghiară — viitorimea Ungurilorŭ — dela facultăţile mai înalte, cu durere se va convinge, că ei batjocurescŭ totŭ ce e românescŭ, — batjocurescŭ dulcea nóstră limbă din carea ei nu sciu decâtŭ acestea două cuvinte, scrise câtŭ se póte de pocitŭ de foile lorŭ: »sze treaszke!«.

Intregŭ aparatulŭ publicŭ maghiarŭ e pusŭ în mişcare pentru împedecarea culturei românescî. Şcólele nóstre poporale ţinute din sudórea poporului — care îşî dă şi celŭ din urmă crucerŭ, ce-i rĕmâne după jucuţelŭ, suntŭ uitate cu totulŭ de statŭ şi când protopopii şi preoţii noştri se adreséză la superiorităţile civile spre a face ceva pentru şcóla românéscă — ele trăgănescŭ lucrulŭ, căcî nu se potŭ împăca cu gândulŭ, ca şi Românulŭ sĕ înveţe şi încă românesce. — Mai adaugă apoi orî cine împedecarea învĕţăturei prin introducerea limbei maghiare în şcólele poporale şi se va mira că Românii învéţă şi câtŭ învéţă.

Tóte celea espuse se potŭ aplica şi la şcóla din Cluşiu-Mănăştur, unde în ḑiua de Ss. George am participatŭ şi eu la esamenulŭ şcolarilorŭ şi alŭ cărei resultatŭ pe scurtŭ voiu sĕ-lŭ descriu.

La 2 óre p. m. a sositŭ d-lŭ protopopŭ Gavrilă Popŭ. După ce unŭ copilŭ l'a primitŭ cu o poesióră, d-sa a datŭ frumóse învĕţăturî copiilorŭ, l-a spusŭ sĕ-şî iubéscă legea şi némulŭ, căcî numai aşa le va ajuta Dumneḑeu, care o pretinde dela noi acésta. Ér când copii au cântatŭ „Rĕsunetulŭ« lui Andreiu Mureşianu, l-a adusŭ aminte şcolarilorŭ de celea ce se cuprindŭ în acéstă marseilleisă românéscă, legându le de inimă, că sĕ nu'lŭ uite nicî odată şi sĕ înveţe şi pe alţii.

Rĕspunsurile copiilorŭ au fostŭ precise din tóte studiele, cu deosebire însĕ în cetitŭ şi istoriă copii din Mănăsturŭ au arĕtatŭ progresŭ escelentŭ. Î se înveselea omului inima când auḑia pe copiliţe vorbindŭ despre Rea-Silvia, ér pe copii despre Romulŭ şi Remŭ, precum şi de întréga pleiadă a renumiţilorŭ noştri strămoşî. Şi în urmă, când Marina Hodre, o copilă de 11 anî, rostî poesia: »Eu sum fiică de Românŭ«, orî şi ce Românŭ a fostŭ mândru auḑindŭ pre acéstă copilă cum atestă că română ea, şi ca română voiesce sĕ móră.

Lui Haller (primarulŭ Cluşiului? — Red.), în creerii căruia s'a conceputŭ minunata idee a kulturegyleturilorŭ, nu de multŭ i-a mai trăsnitŭ prin multe o idee, şi adecă de ce nu? Ungurii nu trebue decâtŭ sĕ gândéscă pentru ca sĕ şi facă îndată, căcî tóte li'sŭ iertate lorŭ în ḑiua de astăḑî. E întrebare numai, décă ce facŭ e óre bine făcutŭ şi nu vorŭ avea sĕ se plângă óre când de acésta?! Vré adecă Haller sĕ se împreune satulŭ Mănăsturŭ cu Cluşulŭ, fiindŭ în imediată apropiare unulŭ de altulŭ. Maghiarisarea Mănăsturului e scopulŭ lui Haller, séu, după cum ar ḑice elŭ, remaghiarisarea, căcî, veḑî ! ómne, Mănăsturenii încă au fostŭ Ungurî cândva, dér s'au romanisatŭ fiindŭ Cluşulŭ, celŭ din apropiere oraşŭ, românescŭ! Aşa'sŭ argumentele Ungurilorŭ tóte. Jóce-'şî mendrele Ungurii, noi sĕ ne căutăm de tréba nóstră, sĕ jertfimŭ câtŭ numai putemŭ pentru némulŭ şi limba nóstră. Mănăsturulŭ totŭ satŭ românescŭ va rĕmâné, căcî Mănăstureanulŭ, întrebatŭ fiindŭ [că ce e, îţî rĕspunde că e *Romanŭ*, nu Românŭ. Gândesce adecă, că prin acésta va pricepe celŭ ce'lŭ întrébă, că elŭ scie din cine se trage şi e fălosŭ pe acea sciinţă a sa.

Sciindu le omulŭ acestea nu póte decâtŭ sĕ se bucure când vede, că şcolarii din Mănăsturŭ sciu carte românéscă şi istoriă adevĕrată, nu schimonosituraj lui Hunfalvi.

Meritá onóre şi laudă m. on. domnŭ parochŭ alŭ Mănăşturului şi tinĕrulŭ şi străduitorulŭ învĕţătorŭ Petru Suciu, carî vĕḑĕndŭ periculŭ din cătrău vine, s'au nisuitŭ, şi sperămŭ că se vorŭ nisui şi de aicî înainte a da o bună directivă învĕţĕmêntului în şcóla din Mănăşturŭ.

Staticotŭ.

Regulele bunei rêndueli

pentru folosirea *Casei aflătóre pe Postovariu*, primită în adunarea generală la 18 Maiu 1887 de secţiunea „Braşovŭ« a Reuniunei carpatine transilvane. (Karpathenverein.)

1. Intrarea în încăperile II şi III., întocmite pentru mânere peste nópte, e permisă membrilorŭ secţiunei necondiţionatŭ, éră celorlalte persóne numai după presentarea unui biletŭ de întrare séu a unui avisŭ de permisiune.

2. Legitimarea, că eştî membru alŭ secţiunei, se face prin presentarea cartei de membru.

3. Biletele de întrare, precum şi biletele de dormitŭ se scotŭ dela îngrijitorulŭ casei, cele dintâiŭ cu 10 cr., cele din urmă cu preţurile ficsate în punctele 11 şi 12.

4. Avisurile de permisiune se dau din partea direcţiunei secţiunei gratis pe numele unei persóne séu a unéi societăţî condusă de o persónă, care anume trebue nominată.

Acéstă persónă garantéză, că persóne, carî nu facŭ parte din societate, pe basa avisului de permisiune nu vorŭ întra în încăperile II. şi III.

5. La cerere biletele de întrare, avisurile de permisiune şi biletele de dormitŭ totdéuna trebue arĕtate.

6. Celŭ ce este îndreptăţitŭ a întra în încăperile menţionate, este preferitŭ şi la folosirea verandei faţă de persóne, carî n'au îndreptăţire de întrare; esceţiune facŭ casurile de ploi torenţiale, baterea petrii şi ninsorî vijeliόse.

7. Cei ce au dreptulŭ de întrare au şi dreptulŭ de a cere, ca îngrijitorulŭ casei sĕ le servéscă din mâncările şi bĕuturile disponibile cu preţurile fixate în tarifă, asemenea au dreptŭ a pretinde purtare omenósă.

Nemulţămirile referitóre la îngrijitorulŭ casei suntŭ a se petrece în cartea pentru streinî.

8. Celŭ ce întră în încăperile II şi III este obligatŭ a se înscrie în cartea pentru streinî, care se află la îngrijitorulŭ casei.

9. Este strictŭ opritŭ a face necurăţeniă în casă şi împrejurulŭ ei, a face stricăciune casei séu aparatelorŭ şi mobilelorŭ aflătóre întrênsa; interḑisă este purtarea necuviinciósă cătră cei presenţî, asemenea conturbarea séu vĕtămarea acelora.

Décă îngrijitorulŭ casei admoniază în astă privinţă pe cineva, acela este obligatŭ a-i da ascultare necondiţionatŭ; la din contră se póte dispune imediatŭ îndepărtarea oponentului.

10. Intêmplându-se a fi cineva datŭ afară din casă, nu i se înapoiază tacsele de întrare şi cele pentru dormitŭ, nicî nu se alteréză prin acelea eventualele pretensiunî de despăgubire ale secţiunii, ale îngrijitorului case séu ale altorŭ persóne.

11. Mânerea peste nópte în încăperea II (pe priciurî) e concésă gratis membrilorŭ secţiunii şi persónelorŭ provĕḑute cu avisurî de permisiune, éră toţî ceilalţî suntŭ datorî a plăti tacsa de întrare şi peste acésta tacsa de dormitŭ de 20 cr.

12. Pentru mânerea peste nópte în încăperea III pe o saltea vorŭ plăti membrii secţiunii dreptŭ banî de dormitŭ 10 cr., tóte celelalte persóne peste eventuala tacsă de întrare încă o tacsă de dormitŭ de 30 cr.

13 Ca rĕmasŭ peste nópte se consideră petrecerea fie câtŭ de scurtă în decursulŭ timpului dela 8 óre séra până la 5 óre diminéţa.

14. Strămutarea saltelelorŭ din încăperea III într'altŭ locŭ este interḑisă.

Direcţiunea Secţiunei.

Lista de subscripţiune,

deschisă de „Gazeta Transilvaniei“ pentru comunele române din Ardélŭ nenorocite prin incendiu şi inundare.

Au mai încursŭ dela domnii:

Simeonŭ Damianŭ	10 fl.
Safrano & Trandafilides	5 fl.
Nicolae N. Bidu	5 fl.
Ioanŭ Duşoiu	5 fl.
Fraţii S. Mihalovits	5 fl.
C. I. P.	5 fl.
D. E. N.	5 fl.
Suma	40 fl.

Adăugêndŭ la acésta suma din nr. 106 alŭ „Gaz. Trans.“ . . . . 760 francî şi 10 fl.

(Va urma). Totalŭ 760 francî, 50 fl. v. a.

Le mulţumimŭ generoşilorŭ contribuitorî în numele nenorociţilorŭ, dorindŭ ca nobilulŭ lorŭ esemplu sĕ afle imitatorî pretutindenea.

Convocare.

In urma decisiunei luate de către comitetulŭ electoralŭ centralŭ alŭ alegĕtorilorŭ românî din oraşulŭ şi comitatulŭ Braşovŭ în şedinţa sa plenară de Vinerî 8/20 Maiu a. c. se convócă *alegĕtorii românî din cele patru cercurî electorale ale comitatului Braşovŭ* la o **conferenţă electorală** pe ḑiua de **Vinerî 22 Maiu (3 Iuniu) a. c.** (Vinerea dinainte de Rosalii) la ora 1 după améḑî în sala **otelului Nr. 1** în Braşovŭ.

Obiectele conferenţei vorŭ fi:

1) Raportŭ despre constituirea comitetului centralŭ.

2) Raportulŭ delegaţilorŭ trimişî la conferenţa generală electorală a alegĕtorilorŭ românî din Transilvania şi Ungaria, ţinută în 7, 8 şi 9 Maiu nou a. c. despre resultatele acestei conferenţe.

3) Propunerî eventuale privitóre la organisarea alegĕtorilorŭ românî din comitatulŭ Braşovŭ şi la esecutarea hotărîrilorŭ conferenţei generale electorale a partidei naţionale române faţă cu viitórele alegerî dietale.

Braşovŭ, 14 (26) Maiu 1887.

In numele comitetului centralŭ electoralŭ:

Dr. Aurel Mureşianu, preşedinte. **Stefanŭ Bobancu**, secretarŭ.

Primimŭ spre publicare următórea:

Convocare.

Conferinţa electorală a partidei naţionale române, ţinută în Sibiiu la 7, 8 şi 9 Maiu a. c. a hotărîtŭ în unanimitate: a se susţiné şi mai departe programa adoptată la 1881, şi respective la 1884; propriamente a se susţiné *politica de passivitate* pentru alegĕtorii românî din Transilvania, în modŭ absolutŭ.

Deşi presupunemŭ, că alegĕtorii românî despre memorata hotărîre, prin graiulŭ inteligenţei locale, suntŭ deja încunosciinţaţî şi orientaţî, totuşî avêndŭ în vedere sfinţenia dreptului de alegere şi dorindŭ, ca cu ocasiunea alegerei de deputatŭ, ce ne stă la uşă, fiăcare alegĕtorŭ sĕ pótă fi pusŭ în deplină cunoscinţă de causă, amŭ aflatŭ consultŭ a convoca pe 23 Maiu (4 Iunie) a. c. la 11 óre înainte de améḑî, o conferinţă electorală a alegĕtorilorŭ partidei naţionale române din cerculŭ electoralŭ Deva, în cancelaria advocatului Franciscŭ Hosszu-Longinŭ, pentru ca delegaţii conferinţei generale din Sibiiu sĕ-şî facă cu graiu viu raportulŭ lorŭ despre decursulŭ şi hotărîrile acelei conferinţe, dându-se prin acésta alegĕtorilorŭ partidei ocasiunea de a se informa despre motivele speciale, carî au îndemnatŭ conferinţa generală a lua conclusulŭ amintitŭ de passivitate.

Dreptŭ aceea, alegĕtorii românî din cerculŭ electoralŭ Deva suntŭ învitaţî a participa la conferinţă.

(Urméză subscrierile convocatorilorŭ).

TELEGRAMĂ PART. A „GAZ. TRANS.“

BRADŬ, 26 Maiu. — Alegĕtorii românî din cerculŭ Baia-de-Crişiu au candidatŭ, aḑî 26 Maiu, deputatŭ dietalŭ pe **Petru Truţa** cu programa naţională.

SCIRÎ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PARIS, 26 Maiu, 9³/₄ óre séra. — La opera comică a isbucnitŭ unŭ incendiu. E temere, că s'au nenorocitŭ numĕroşî ómenî.

PARIS, 26 Maiu. — Floquet a refusatŭ misiunea de a forma cabinetulŭ, deórece nu e în stare a forma unŭ ministerŭ de împăciuire democraticŭ. Grevy a conferitŭ séra cu Freycinet.

PESTA, 27 Maiu. — Fóia oficială publică rescriptulŭ regescŭ, prin care dieta e convocată pe ḑiua de 26 Septemvre n. c. Regele s'a întorsŭ aséră la Viena.

POJUNŬ, 27 Maiu. — In urma spunerei mincinóse a unei servitóre în serviciulŭ unui comerciantŭ jidovŭ, cumcă era sĕ fiă omorâtă, o cétă de poporŭ a vrutŭ sĕ dĕrîme casa aceluia. Poliţia a restabilitŭ ordinea cu ajutorulŭ patrulelorŭ din scóla militară şi de dragonî. Inspectorulŭ de gardă Schwingenschlögel a primitŭ o împunsĕtură de cuţitŭ în partea de susŭ a şoldului. S'au făcutŭ mai multe arestărî.

PARIS, 27 Maiu. — Camera a votatŭ 200,000 francî pentru jertfele incendiului dela opera comică. Numĕrulŭ jertfelorŭ e de 200.

BRUXELLE, 27 Maiu. — Comitetulŭ centralŭ alŭ lucrătorilorŭ a adresatŭ guvernului unŭ ultimatum, în care cere convocarea adunărei naţionale constituante pe basa sufragiului universalŭ. Atuncî va urma imediatŭ linişte. In casŭ când guvernulŭ până Lunî a doua ḑi de Rosalii nu va satisface cererei, lucrătorii vorŭ trece la acte de violenţă.

DIVERSE.

Regatulŭ femeilorŭ. — Femeile din statulŭ Texas (America) vorŭ avé ocasiă anulŭ acesta sĕ probeze lumei abilitatea lorŭ în sferile administrative. Unulŭ din oraşele principale ale acelui statŭ, anume oraşulŭ Stokton, va avé ca primarŭ o femeiă, şi întregŭ consiliulŭ municipalŭ va fi compusŭ numai din femei; nicî unŭ bărbatŭ nu s'a presentatŭ la alegerî; candidaţii femeilorŭ au fostŭ aleşî cu aclamaţiune. Noulŭ consiliu comunalŭ se va ocupa cu stabilirea unui apeductŭ cu alegerea celui mai bunŭ sistemŭ; elŭ va mai studia cestiunea subvenţiunilorŭ acordate companiilorŭ drumurilorŭ de ferŭ. După cum se vede, nu le lipsesce femeilorŭ ocasia sĕ probeze aptitudinele lorŭ.

Unŭ oraşŭ care se mută. — America este de sigurŭ ţéra escentricităţilorŭ. Astfelŭ unŭ ḑiarŭ americanŭ povestesce că oraşulŭ Baxtes-Springs, din Kansas, făcuse unŭ împrumutŭ; când cupónele obligaţiunilorŭ ajunseră la scadenţă, locuitorii, nevoindŭ sĕ plătéscă, îşî luară totŭ ceea ce posedeau, bine înţelesŭ şi casele lorŭ, construite de lemnŭ, şi se strămutară în afară de oraşŭ, care de faptŭ aḑî nu mai esistă.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. GROSS, şi în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 26 Maiu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	102 12
Rentă de hârtiă 5%	87.90
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 —
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50
Bonurĭ rurale transilvane	104 70
Bonurĭ croato-slavone	104.75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	102.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123 50
Renta de hărtiă austriacă	81 20
Renta de arg. austr.	82.45
Renta de aurŭ austr.	112 40
Losurile din 1860	135.70
Acţiunile băncei austro-ungare	883 —
Act. băncei de creditŭ ung.	284.75
Act. băncei de creditŭ austr.	281.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.98
Napoleon-d'orĭ	10.09
Mărcĭ 100 imp. germ.	62.37
Londra 10 Livres sterlinge	128.15

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 13 Maiu st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	91½	92—
Renta rom. amort. (5%)	94—	94½
» convert. (6%)	86¾	87¼
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	106—	106½
» „ „ (5%)	90½	91—
» » urban (7%)	103¼	103¾
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	86¾	87¼
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.25	14.75
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 27 Maiu st. n. 1887.

		Cump.		Vênd.
Bancnote românescĭ	Cump.	8.70	Vênd.	8.73
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	10 00	»	10.07
Lire turcescĭ	»	11.35	»	11.40
Imperialĭ	»	10.35	»	10.40
Galbenĭ	»	5 93	»	5.95
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	111.—	»	112.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi postaultimă.

Décă se ivescŭ iregularităţĭ la primirea diarului onor. abonaţĭ suntŭ rugaţĭ a ne încunosciinţa imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze *ADMINISTR. „GAZ. TRANS"*

TARIFA

anunţurilorŭ şi inserţiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. —cr. 6.

Pentru inserţiunĭ şi reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repeţirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repeţirĭ de 3— 4 orĭ	10%
„ „ „ 5— 8 „	15%
„ „ „ 9—11 „	20%
„ „ „ 12—15 „	30%
„ „ „ 16—20 „	40%
Dela 20 de repeţirĭ în susŭ	50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ şi reducerĭ şi peste cele însemnate mai susŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela I Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
Predealŭ (	—	—	—	—
Timişŭ	—	—	—	1.45
Braşovŭ (	—	—	—	—
Braşovŭ (	7.47	—	4.16	2.32
Feldióra	8 24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5 43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Haşfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighişóra (	11.29	—	9.19	—
Sighişóra (	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediaşŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa mică	12.44	—	11.19 / 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blaşiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiuşŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2 56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.55	—	4 51	—
Apahida	5.10	—	5 28	—
Clusiu (	5.30	—	5 56	—
Clusiu (	—	6.03	—	8.00
Nedeşdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirişŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	—	10.51
Ciucia	—	7.43	—	12.16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mezö-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velinţe	—	—	—	3.54
Oradia-mare (	—	9.13	—	4.05
Oradia-mare (	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1.23	7.28
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena (	—	—	2.15	—
Viena (	—	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2.06	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9 41	2 17	—
Mezö-Telegd	—	7.33	10 19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriş	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeşdu	—	—	4.58	6.24	—
Clusiu (	—	10.28	5.26	6.43	—
Clusiu (	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
Cucerdea (	1 06	—	—	—	10.—
Uióra	1.13	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.41	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2.35	—	—	—	12.12
Blaşŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copşa mic.	3.36	—	—	—	1.32
Mediaşŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	—	—	3.03
Sigişóra	5.12	—	—	—	3.49
Haşfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Braşovŭ (	9.21	—	—	—	9.15
Braşovŭ (	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	—	2.53	—	—
Predealŭ (	—	—	—	—	—
Predealŭ (	—	—	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3.14
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	12.52	—	4.50
Orăştia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9.33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulişŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovaţŭ	7.59	—	11 25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok (	8.42	—	4 52
Szolnok (	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
Szolnok (	4.10	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	7.04
Glogovaţŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulişŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5 41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicĭca	9 19	10.17	—
Deva	9 51	10.42	—
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12 18	12.29	—
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiuşŭ	1 29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Haţegŭ	12.46	—	4.16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Baniţa	3.05	—	6 49
Petroşenĭ	3.37	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	10 07	—	6.10
Baniţa	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Haţegŭ	12.42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ